

No. of Printed Pages : 9

MJM-024/MJM-124

**M. A. (JOURNALISM AND MASS
COMMUNICATION)/**

**P.G. DIPLOMA IN JOURNALISM
AND MASS COMMUNICATION
(REVISED) (MAJMC/PGJMC)**

Term-End Examination

June, 2026

MJM-024/MJM-124 : MEDIA AND SOCIETY

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 100

Weightage : 70%

Note : (i) Answer any *five* questions.

(ii) All questions carry equal marks.

1. Explain the concept of audience. Among the various theories of media audience, which one according to you, is most appropriate in the present context ? Justify your answer. 20

2. “Media messages are constructed to gain power.” Do you agree with this statement ? Explain citing suitable examples. 20
3. What are the key features of Dominant Paradigm of development ? Explain Rostow and Rogers’ models of development. 20
4. Explain the concept of Public Health communication. Outline the shifts that have taken place in health communication. 20
5. Write a detailed note on any *one* of the following : 20
 - (a) Media and Human Rights
 - (b) Alternative Media
 - (c) SBCC
6. What is media globalization ? Critically analyze the effects of media globalization in India citing suitable examples. 20

7. What role does environment communication serve and how ? Explain any recent environmental campaign in detail highlighting the role of media in it. 20
8. Write short notes on any *four* of the following : 4×5=20
- (i) Social Media
 - (ii) Bullet Theory
 - (iii) Basic Needs Approach
 - (iv) Traditional Media
 - (v) Entertainment Education
 - (vi) Web 3.0

MJM-024/MJM-124

स्नातकोत्तर डिप्लोमा (पत्रकारिता और
जनसंचार)/ एम. ए. पत्रकारिता और जनसंचार
(संशोधित)

(पी. जी. जे. एम. सी./एम. ए. जे. एम. सी.)

सत्रांत परीक्षा

जून, 2026

एम.जे.एम.-024 : मीडिया और समाज

समय : 3 घण्टे

अधिकतम अंक : 100

भारिता : 70%

नोट : (i) किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

(ii) सभी प्रश्नों के अंक (20) समान होंगे।

- ऑडियंस की अवधारणा को स्पष्ट कीजिए। मीडिया ऑडियंस के विभिन्न सिद्धान्तों में से आपके अनुसार वर्तमान संदर्भ में कौन-सा सिद्धान्त सबसे उपयुक्त है ? अपने उत्तर का औचित्य सिद्ध कीजिए। 20

2. “मीडिया संदेश शक्ति प्राप्त करने के लिए बनाए जाते हैं।”
क्या आप इस कथन से सहमत हैं ? उपयुक्त उदाहरण देते हुए समझाएँ। 20
3. विकास के प्रमुख प्रतिमान (डोमिनेंट पैरडाइम) की मुख्य विशेषताएँ क्या हैं ? रौस्टो एवं रौजर्स के विकास मॉडल की व्याख्या कीजिए। 20
4. सार्वजनिक स्वास्थ्य संचार की अवधारणा की व्याख्या कीजिए और स्वास्थ्य संचार में आए बदलावों को स्पष्ट कीजिए। 20
5. निम्नलिखित में से किसी एक पर विस्तृत टिप्पणी लिखिए : 20
 - (a) मीडिया और मानवाधिकार
 - (b) वैकल्पिक मीडिया
 - (c) SBCC
6. मीडिया वैश्वीकरण क्या है ? उपयुक्त उदाहरण देते हुए भारत में मीडिया वैश्वीकरण के प्रभावों का आलोचनात्मक विश्लेषण कीजिए। 20

7. पर्यावरण संचार क्या भूमिका निभाता है और कैसे निभाता है ? मीडिया की भूमिका को उजागर करते हुए किसी हाल के पर्यावरण अभियान की विस्तार से चर्चा कीजिए। 20

8. निम्नलिखित में से किन्हीं चार पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए :

4×5=20

- (a) सोशल मीडिया
- (b) बुलेट थ्योरी
- (c) बेसिक नीड्स अप्रोच
- (d) पारम्परिक मीडिया
- (e) मनोरंजन शिक्षा
- (f) वेब 3.0

MJM-024/MJM-124

MA, இதழியல் மற்றும் வெகுஜன தகவல்
தொடர்பு (MAJMC)/ PG டிப்ளோமாதிதழியல் ,
மற்றும் வெகுஜன தகவல் தொடர்பு
(PGJMC) (REVISED)

கால-முடிவுத் தேர்வு
ஜூன் - 2026

MJM-024/MJM-124: ஊடகங்கள் மற்றும் சமூகம்

நேரம்: மணி 3

அதிகபட்ச மதிப்பெண்கள்: 100

வெயிட்டேஜ் : 70%

குறிப்பு: (i) ஏதேனும் ஐந்து கேள்விகளுக்கு
பதிலளிக்கவும்

(ii) அனைத்து வினாக்களுக்கும் சமமான
மதிப்பெண்கள் உள்ளன

1. ஊடக பார்வையாளர்களின் பல்வேறு
கோட்பாடுகளில் பார்வையாளர்களின்
கருத்தை விளக்குங்கள் உங்கள்
தற்போதைய சூழலில் , கருத்துப்படி
மிகவும் பொருத்தமானது அவைகளில் எது?
உங்கள் பதிலை விவரிக்கவும் . 20
2. “ஊடகச் செய்திகள் அதிகாரத்தைப்
பெறுவதற்காகக் கட்டமைக்கப்படுகின்றன.”
இந்த அறிக்கையுடன் நீங்கள்
உடன்படுகிறீர்களா? பொருத்தமான
உதாரணங்களைக் காட்டி விளக்கவும் . 20

3. வளர்ச்சியின் ஆதிக்க முன்னுதாரணத்தின் முக்கிய அம்சங்கள் யாவை? ரோஸ்டோவ் மற்றும் ரோஜர்ஸின் வளர்ச்சி மாதிரிகளை விளக்குங்கள் . 20
4. பொது சுகாதாரத் தொடர்பின் கருத்தை விளக்கவும்சுகாதார தகவல் தொடர்புகளில் , ஏற்பட்டுள்ள மாற்றங்களை கோடிட்டு .காட்டவும் 20
5. பின்வருவனவற்றில் ஏதேனும் ஒன்றைப் பற்றி விரிவான குறிப்பை எழுதவும்: 20
 - a. ஊடகம் மற்றும் மனித உரிமைகள்
 - b. மாற்று ஊடகம்
 - c. எஸ் சி.சி.பி.(SBCC)
6. ஊடக உலகமயமாக்கல் என்றால் என்ன? தகுந்த உதாரணங்களை மேற்கோள் காட்டி இந்தியாவில் ஊடக உலகமயமாக்கலின் விளைவுகளை விமர்சன ரீதியாக பகுப்பாய்வு செய்யவும் .20
7. சுற்றுச்சூழல் தகவல் தொடர்பு என்ன பங்கை செய்கிறது மற்றும் எந்த வகையில் அதனால் சமூகத்திற்கு பயன் ஏற்படுகிறது? எந்தவொரு சமீபத்திய சுற்றுச்சூழல் பிரச்சாரத்தையும் விரிவாக விளக்கவும் . அதில் ஊடகங்களின் பங்கை எடுத்துக் .ட்டவும்கா 20

8. பின்வருவனவற்றில் ஏதேனும் நான்கைப் பற்றி சிறு குறிப்புகளை எழுதவும்: $4 \times 5 = 20$
- சமூக ஊடகங்கள்
 - புல்லட் கோட்பாடு
 - அடிப்படை தேவை அணுகுமுறை
 - பாரம்பரிய ஊடகங்கள்
 - பொழுதுபோக்கு கல்வி
 - வலை 3.0

x x x x x